

Natur och Miljö

VERKSAMHETSPLAN

2014

Innehåll

Natur och Miljös allmänna målsättningar.....	3
Centrala teman.....	3
Jordbruk.....	3
Skogsbruk	4
Fiske.....	5
Allmän miljöpolitisk aktivitet.....	5
Miljöfostran.....	6
Naturskolverksamhet.....	6
Naturskolan Uttern.....	7
Kvarkens naturskola.....	7
Ålands Naturskola.....	8
Utveckling av naturskolverksamhet	8
Grön Flagg.....	9
Undervisningsmaterial och fortbildning	9
Fritidsverksamhet för barn och unga.....	10
Lägerverksamhet.....	10
Naturhandböcker för barnfamiljer.....	10
Kampanj för ökat naturintresse	11
Ungdomsverksamhet	11
Kommunikation	12
Finlands Natur	12
www.naturochmiljo.fi.....	12
Sociala medier.....	13
Media	13
Medlemsvärvning.....	13
Lokalföreningstjänster.....	14
Organisationen.....	15
Förbundskongressen	15
Styrelsen.....	15
Utskott.....	16
Centralkansli.....	16
Personal	16
Ekonomi	17
Medelanskaffning.....	17
Skärgårdsfonden	17
Budget	18

Natur och Miljös allmänna målsättningar

Natur och Miljö är en svenskspråkig miljöorganisation och serviceorganisation för sina medlemmar. Förbundet fungerar som paraplyorganisation för lokalföreningar som verkar på olika håll i Svenskfinland. Genom informations spridning, miljöfostran och miljöpolitisk påverkan bildar Natur och Miljö opinion för miljöskydd och främjar en ekologiskt hållbar utveckling.

Centrala teman

Inom ramen för några centrala teman bedriver förbundet en mångsidig kampanjverksamhet som innefattar bl.a. informationsspridning, projektmässig verksamhet, samt ställningstaganden av olika slag. År 2014 är det sista året av en treårsperiod som fokuserar på hållbara primärnärings. Natur och Miljö vill dels öka efterfrågan på miljöanpassade produkter från jordbruk, skogsbruk och fiske, dels påverka lagstiftningen och de ekonomiska styrmedlen som sätter ramar för näringsidkarnas verksamhet. Natur och Miljö vill också främja miljöanpassningen av verksamheten i dialog med enskilda aktörer och intresseorganisationer.

Jordbruk

Jordbruket i Svenskfinland har en betydande inverkan på kustvattnens tillstånd. Jordbruket är det största källan till näringsämnesutsläpp som förorsakar övergödning. Om sura jordar dikas ut ökar risken för skadliga utsläpp. I jordbrukslandskapet vid kusten förekommer många hotade arter och naturtyper. Inom jordbruket används även betydande mängder fossila bränslen såväl direkt (traktorer, uppvärmning av växthus) som indirekt (produktion av konstgödsel). Användningen av bekämpningsmedel inom konventionellt jordbruk bidrar till att miljön kemikaliserar. Risken för att lo och varg river boskap (får, nöt) minskar acceptansen för den nuvarande nationella rovdjupolitiken vars målsättning är att vargfamiljer skall kunna etablera sig även i västra och södra Finland.

Målsättningar

- Den ekologiska produktionens andel ökar inom både växtodling och djurhållning.
- Efterfrågan på närproducerade ekologiska livsmedel ökar.
- Utsläppen av näringsämnen från jordbruksmark till vattendrag minskar.
- Kulturlandskapets vårdbiotoper vårdas så att den biologiska mångfalden bevaras.
- Konflikten mellan djurhållning och stora rovdjur minskar

Verksamhet

- Direkt dialog med tjänstemän och beslutsfattare under beredning och behandling av de nya nationella miljöförordningarna.
- Rådgivning till jordbrukare som vill övergå till ekologisk produktion.
- Informationsspridning genom bl.a. tidskriften Finlands natur.
- Direkt dialog med tjänstemän och beslutsfattare under beredning och behandling av de nya nationella miljöförordningarna.
- Information till samfund (bl.a. kommuner och församlingar) om hur upprätthållande av odlingsmarkens bördighet kan beaktas i arrendeavtal.
- Rådgivning till jordbrukare om skydd av de naturvärden som finns på deras mark.
- Rådgivning om hur man kan skydda husdjur mot rovdjursangrepp.

Skogsbruk

Skogsbruket har på ett dramatiskt sätt förändrat den finländska skogsnaturen. I södra Finland är under en procent av skogen i naturliknande tillstånd. I naturtypsrödlistan från år 2008 klassas 75 procent av de 73 olika granskade skogsnaturtyperna i södra Finland som hotade, vilket motsvarar hälften av skogsarealen. Av alla hotade arter som har upptagits på den senaste rödlistan från år 2010 lever omkring 36 procent (ca 1800 st.) i moskogar. Därtill förekommer många hotade arter i skogar på myrmark och i skogliga vårdbiotoper. Skogarna har också en viktig roll i klimatpolitiken: Skogar i naturtillstånd är betydelsefulla kollager. Träbiomassa kan förädlas till bränslen som ersätter fossila bränslen i bl.a. värmekraftverk och fordon. Den nya skogslagen som godkänns år 2013 ger skogsägaren större frihet att välja skogsvårdsmetoder, vilket förbättrar förutsättningarna för kalavverkningsfritt skogsbruk.

Målsättningar

- Metso-programmet blir välkänt bland privata skogsägare i Svenskfinland.
- Kommunerna och församlingarna inom Natur och Miljös verksamhetsområde skyddar ekologiskt värdefulla skogsområden och bedriver skogsbruk med en hög nivå av hänsyn till skogsnaturen. Verksamhet
- Ökad kunskap om och intresse för restaurering av skogsnatur på naturskyddsområden.
- Förbättrad naturvård i skogsbruket.

Verksamhet

- Information till medlemskåren om Metsoprogrammet.
- Uppföljning av de löften som kommuner och församlingar har gett under turnén våren 2013.
- Talkoläger där volontärer restaurerar skogsnaturen.
- Spridning av information om vilka möjligheter den nya skogslagen och de nya råden i god skogsvård erbjuder för bättre naturhänsyn i skogsbruket.
- Samarbete inom miljökampanjen i Finlands FSC-förening.

Fiske

Den ekonomiska betydelsen av kustfisket har länge minskat, men fortfarande är det en viktig näring i den finländska skärgården. Därtill är fritidsfiske en populär hobby. Fisk är hälsosamt och i många fall är fisk miljömässigt bra föda, men fiskesektorn har stora miljömässiga utmaningar. Fisket riktas delvis till hotade fiskarter och -stammar, exempelvis vild lax och öring.

Utplantering av odlade fiskar som kan blanda sig med naturliga stammar utgör ett hot mot fiskstammarnas genetiska mångfald. Ett annat problem är bifångst av bland annat fåglar, sälar och tumlare. Fiskodling är ett lokalt hot mot vattenkvaliteten i kustområdena. Å andra sidan skulle fiskenäringen gynnas av förbättrad vattenkvalitet i Östersjön och strängare reglering av muddring, som hotar grunda havsvikar som är viktiga för fiskarnas naturliga reproduktion. Inom fiskenäringen i Finland har man aktivt motarbetat hållbar förvaltning av sälar samt skarvar.

Målsättningar

- Områden som är viktiga för fiskarnas reproduktion skyddas inom ramen för områdesplanering i kustzonen.
- Fisketrycket på hotade stammar så som vild Östersjölox och genetiskt unika öringsbestånd minskar.
- Efterfrågan på vild fisk från inhemska sjöar och Östersjön ökar.

Verksamhet

- Direkt dialog med beslutsfattare bl.a. i samband med Miljöakademin 2014.
- Informationsspridning och kampanj-arbete i samarbete med bl.a. CCB.
- Utredning om hur utbudet av färsk fisk kunde utökas.

Allmän miljöpolitisk aktivitet

Parallellt med kampanjer och projekt med anknytning till förbundets egna tematiska tyngdpunktsområden bedriver Natur och Miljö ett mångsidigt miljöpolitiskt arbete genom att medverka i arbetsgrupper, ge skriftliga utlåtanden och offentliga ställningstaganden. Natur och Miljö har etablerat sin position som en central finlandssvensk remissinstans vid beredning av program och beslut på nationell och regional nivå. I egenkap av medlemsbaserad intresseorganisation för miljövard har Natur och Miljö en möjlighet att medverka i många olika arbetsgrupper som utarbetar och följer upp program och lagstiftning på nationell och regional nivå. Genom anmärkningar och besvär kan Natur och Miljö verka för att miljölagstiftningen tillämpas stringent och med hög ambitionsnivå.

Målsättningar

- Natur och Miljös ställningstaganden är väl underbyggda och följer en enhetlig och långsiktig linje.
- Natur och Miljö har inflytande i arbetsgrupper och kommittéer som bereder miljöpolitiska program och beslut. Informationsflödet stärks mellan styrelsen, personalen och förbundets representanter i kommittéer.
- Natur och Miljö verkar i nära samarbete med andra miljöorganisationer i Finland.
- Natur och Miljö är en aktiv part i samarbetet mellan miljöorganisationer på nordisk och europeisk nivå.

Verksamhet

- Remissvar till myndigheter på nationell och regional nivå.
- Beredskap att lämna in besvär i ärenden som är av strategisk betydelse för tillämpningen av miljölagstiftningen.
- Aktiv handledning av förbundets representanter i arbetsgrupper.
- Natur och Miljö är medlem i föreningen Miljöarenan som arrangerar årliga seminarier ("Miljöakademin") för centrala beslutsfattare och opinionsbildare.
- Medlemskap i European Environmental Bureau ger insyn i miljöpolitiken på europeisk nivå.
- Medlemskap i Coalition Clean Baltic ger insyn i internationell Östersjöpolitik.
- Aktiv medverkan i den årliga träffen för nordiska naturskyddsförbund.

Miljöfostran

Verksamhetsområdet miljöfostran består av flera olika verksamhetsformer som i första hand riktar sig till barn och unga, men även till vuxna pedagoger. Natur och Miljö fungerar även som aktiv intressebevakare för miljöfostran på svenska i Finland.

Naturskolverksamhet

En naturskola är en självständig pedagogisk enhet med särskilt kunnande inom miljöfostran. Naturskolan stöder och kompletterar miljöfostran inom främst dagvård och grundläggande utbildning, men i vissa fall även för vuxna. Det som utmärker en naturskola är att undervisningen sker utomhus. En naturskola kan ha en fast verksamhetspunkt med en egen naturstig eller ordna naturskoldagar i skolornas eller daghemmens egen närmiljö.

Till naturskolans värdegrund hör att utveckla barnens känsla för naturen, främja respekt för naturen, väcka intresse för olika naturmiljöer och sprida kunskap om naturen. Med naturen som utgångspunkt tar naturskolan även upp frågor kring människans förhållande till naturen och kopplingen mellan vardagliga handlingar och miljöproblem, samt förmedlar en positiv bild av hållbar utveckling.

Naturskolan Uttern

Naturskolan Uttern är Finlands äldsta naturskola. Naturskolan fungerar med hyresutrymmen i Åvikhemmet i Sjundeå som bas. För uteundervisningen utnyttjas förutom Åvikhemmets omgivning många olika undervisningsområden i regionen. Naturskolan erbjuder tjänster till svenskspråkiga daghem, förskolor och skolor (åk 1-6) i främst västra Nyland, men även i viss mån huvudstadsregionen. Grupperna erbjuds antingen en enskild naturskoldag eller ett fadderklasskoncept som omfattar 4 naturskoldagar under läsåret. Åren 2012-2013 utvecklades ett nytt lägerskolkoncept för Naturskolan Uttern.

Målsättningar

- Naturskolan Uttern blir bättre känd bland pedagoger och utbildningsförvaltningen i västra Nyland
- Fadderklassernas andel av naturskol-besöken ökar.
- Naturskoldagarna sprids ut jämnare över hela läsåret.
- Det nya lägerskolprogrammet etableras som en ny del i Naturskolan Utterns produktpalet.
- Lärare och daghemspersonal i regionen får inspiration och nya färdigheter att arbeta med miljöfostran.
- Naturskolan Utterns finansieringsbas breddas.

Verksamhet

- Aktiv marknadsföring och nätverksarbete i regionen.
- Naturskolan erbjuder läsåren 2013-2014 och 2014-2015 fadderklassverksamhet, där en grupp/ klass medverkar i 4 st naturskoldagar under ett läsår.
- Naturskolan ordnar enskilda naturskoldagar för grupper från daghem och skolor. Skolornas närmiljöer och nya uteklassrum i olika delar av västra Nyland används i högre grad än tidigare.
- Naturskolan erbjuder naturskolprogram för lägerskolor. Lägerskolorna marknadsförs på nationell nivå och genomförs i samarbete med andra aktörer i regionen.
- Naturskolan fortbildar personal i daghem och skolor i regionen i praktisk miljö- och utepedagogik med utgångspunkt i de metoder som ingår i naturskolans aktiva program.
- Aktiv dialog med offentliga och privata finansiärer.

Kvarkens naturskola

Kvarkens naturskola fungerar enligt ett mobilt koncept. Kontors- och lagerutrymmen finns i Vasa, men som undervisningsmiljöer används olika naturområden i skolornas närhet. Kvarkens naturskola betjänar svenskspråkiga daghem och skolor i hela södra och mellersta svenska Österbotten. Målgruppen är grupper från daghem, förskolor och årskurserna 1-6 i den grundläggande utbildningen. Kvarkens naturskola erbjuder främst fadderklassverksamhet, men tar även emot grupper för enstaka besök. Naturskolan ordnar också utfärder för barnfamiljer under t.ex. veckoslut och lov.

Målsättningar

- Kommunernas andel av naturskolans finansiering ökar på lång sikt.
- Minst hälften av naturskoldagarna utgörs av fadderklassprogram
- Lärare och daghemspersonal i regionen får inspiration och nya färdigheter att utnyttja utepedagogik i miljöfostran.

Verksamhet

- Dialog med kommunerna i regionen.
- Naturskolan erbjuder läsåren 2013-2014 och 2014-2015 fadderklassverksamhet, där en grupp/ klass medverkar i 4 st naturskoldagar under ett läsår
- Naturskolan ordnar enskilda naturskoldagar för grupper från daghem och skolor.
- Naturskolan fortbildar personal i daghem och skolor i regionen i utepedagogik.

Ålands Naturskola

Ålands naturskola är Natur och Miljös nyaste naturskolenhet. Verksamheten startade i projektform hösten 2012 och på våren 2013 invigdes naturskolan officiellt. Naturskolan fungerar enligt ett mobilt koncept. Hyrda kontorsutrymmen finns i Mariehamn. Undervisningen sker på naturområden runt om på Åland.

Målsättningar

- Ålands naturskola övergår från projektmässig verksamhet till en permanent struktur senast år 2015.
- Naturskolan stöder förverkligandet av läroplanerna för den grundläggande utbildningen.
- Lärare och daghemspersonal i regionen får inspiration och nya färdigheter i miljöfostran.

Verksamhet

- Naturskolans verksamhets utvecklas i nära dialog med intressenter på Åland.
- Naturskolan erbjuder läsåren 2013-2014 och 2014-2015 fadderklassverksamhet, där en grupp/ klass medverkar i 4 st naturskoldagar under ett läsår.
- Naturskolan ordnar enskilda naturskoldagar för grupper från daghem och skolor.
- Naturskolan fortbildar personal i daghem och skolor i uteundervisning.

Utveckling av naturskolverksamhet

Förutom Natur och Miljös tre naturskolor finns det flera andra naturskolor som erbjuder verksamhet på svenska i Finland. Dock finns fortfarande många områden där det inte finns en lokal naturskola med svenskspråkig undervisning.

Målsättningar

- Samarbetsformerna för de naturskolor som har svenskspråkig verksamhet stärks.
- Utbudet av svenskspråkig naturskolverksamhet ökar.

Verksamhet

- Natur och Miljö verkar aktivt inom natur- och miljöskolföreningens LYKE-nätverk.
- Natur och Miljö genomför en utredning om hur finskspråkiga naturskolor i områden med svenskspråkig befolkning skulle kunna erbjuda verksamhet på svensk.
- Natur och Miljö startar ett projekt i syfte att förbättra utbudet av naturskolverksamhet på svenska i Åboland.
- Natur och Miljö arbetar för att naturskolverksamhet på svenska skall erbjudas i Sibbo storskogs nationalpark.

Grön Flagg

Grön Flagg (på finska Vihreä lippu) är ett miljöprogram för daghem, skolor och andra läroinrättningar. Programmet erbjuder ramar för att minska miljöbelastningen och göra fostran för hållbar utveckling till en del av vardagen. Grön Flagg hör till det internationella programmet Eco-Schools. Natur och Miljö sköter i enlighet med ett avtal med Sällskapet för miljöfostran (SYKSE) den svenskspråkiga verksamheten i Finland.

Målsättningar

- Ökat antal svenskspråkiga skolor och daghem som deltar i Grön Flagg.
- Alla deltagare uppfyller kraven för att få hissa flagga.
- Svenskspråkiga deltagare får lika god service som finska.
- Miljörådens ungdomsmedlemmar får extra stöd

Verksamhet

- Aktiv marknadsföring till svenskspråkiga skolor och daghem.
- Natur och Miljö ger handledning och rådgivning till deltagarna.
- Natur och Miljö betjänar de svenskspråkiga deltagarna genom att bl.a. ge ut material på svenska, ge råd, ordna utbildningstillfällen samt utvärdera verksamhetsplaner och rapporter. Varje daghem eller skola som deltar besöks minst en gång under läsåret.
- Natur och Miljö medverkar i Hanska-gruppen som koordinerar utvecklingen av det finländska Grön Flagg programmet.
- Ett nytt programpaket om hälsa översätts och ges ut till deltagarna.
- Natur och Miljö ordnar särskilda träffar för barn och unga som medverkar i skolornas miljöråd.

Undervisningsmaterial och fortbildning

Högklassigt och aktuellt undervisningsmaterial är en viktig förutsättning för bra miljöfostran i skolor och daghem. Bland lärare är kännedomen om befintliga läromedel tyvärr ännu bristfällig. I många fall behöver lärare också råd och stöd om hur man kan använda materialet och utveckla miljöundervisningen. Natur och Miljö har producerat egna undervisningsmaterial, men har också samarbetat med andra aktörer i gemensamma projekt. En stark trend inom läromedelsbranschen är övergången till elektroniska läromedel.

Målsättningar

- Lärarnas och daghemspersonalens miljö-pedagogiska kunnande förbättras.
- Frågor som är centrala för Natur och Miljös målsättningar behandlas i undervisningen i finlandssvenska skolor.

Verksamhet

- Natur och Miljö fungerar som konsult för aktörer som producerar undervisningsmaterial.
- Natur och Miljö genomför kampanjen Följ med våren på svenska.

Fritidsverksamhet för barn och unga

Lägerverksamhet

Natur och Miljös naturskolor arrangerar barnläger under sommarlovet. Lägren kan antingen vara dagläger eller läger med övernattnin. Lägren är 4–5 dagar långa och har 20–25 deltagare. Lägerprogrammen byggs upp av element från naturskolornas program och Natur och Miljös Miljödektivkoncept. Lägerkoncepten varierar för olika målgrupper.

Målsättningar

- Meningsfull sysselsättning för natur- och miljöintresserade barn under sommarlovet.
- Barn får ett starkare förhållande till naturen, lär sig om miljöfrågor och får övning i friluftsliv.

Verksamhet

- Ålands naturskola ordnar läger tillsammans med Ålands Natur och Miljö.
- Naturskolan Uttern ordnar läger vid Ävikhemmet/ i västra Nyland.

Naturhandböcker för barnfamiljer

Natur och Miljö har utvecklat ett verksamhetskoncept som riktar sig till barnfamiljer med intresse för naturen. Konceptets centrala element är handböcker som riktar sig till barnen samt temadagar/ jippon, där Natur och Miljös sakkunniga visar exempel på hur handböckerna kan användas. Hittills har två temahelheter genomförts: Rurik Råka (första upplagan 2008) samt Bella Barkborre (första upplagan 2011).

Målsättningar

- Barnfamiljernas naturförhållande stärks och kunskapen om naturen och miljöfrågor ökar.
- Barnfamiljer i olika delar av landet får kontakt med Natur och Miljö.

Verksamhet

- Utfärder och jippon med Rurik Råka/ Bella Barkborre som tema ordnas i olika delar av Svenskfinland.

Kampanj för ökat naturintresse

Åren 2012–2013 utarbetade Natur och Miljö ett manus för en serie korta barnfilmer i TV-format. Den grundläggande tanken med projektet är att väcka och stärka intresset för naturen hos barn i åldern 5–10 år. Under år 2013 försöker Natur och Miljö hitta ett produktionsbolag som skulle kunna förverkliga filmprojektet. Filmning genomförs tidigast under år 2014. Parallellt med att filmerna visas i TV genomförs en marknadsföringskampanj för bl.a. naturskolor, läger och andra aktiviteter i naturen.

Ungdomsverksamhet

Målgruppen för Natur och Miljös ungdomsverksamhet är unga och unga vuxna i åldern 16–25 år. Den egentliga ungdomsverksamheten utgår ifrån ungdomarnas egna intressen och ansvarstagande. Därtill eftersträvar förbundet att engagera ungdomar i kampanjer och andra aktiviteter med anknytning till centrala temaområden.

- Natur och Miljö har tillsammans med den finskspråkiga ungdomsorganisationen Luonto-Liitto årligen sedan år 2005 arrangerat evenemanget Miljöaktionsdagarna – Ympäristö-toimintapäivät som riktar sig till ungdomar i åldern 16–20. Miljöaktionsdagarna är ett forum där ungdomar som är intresserade av miljöfrågor kan samlas och komma i kontakt med likasinnade från hela Norden. Miljöaktionsdagarna ger ungdomar möjligheter att fördjupa sig i aktuella samhällsfrågor, lära sig om medborgarverksamhet och stifta bekantskap med organisationernas olika arbetsmetoder. Miljöaktionsdagarna ordnas under ett veckoslut och programmet byggs upp av olika element, bl.a. verkstäder, exkursioner, gästföreläsningar och diskussioner. Programmet ordnas av volontärer och anställda från olika finländska medborgarorganisationer.

Målsättningar

- Unga har möjligheter att fördjupa sitt intresse för bl.a. miljöfrågor, en hållbar livsstil och naturen som källa till välmående.
- Miljöaktionsdagarna stärker sin roll som den viktigaste årliga miljökonferensen för unga i Finland.

Verksamhet

- Natur och Miljö erbjuder ungdomar möjligheter att delta som volontärer i kampanjverksamheten.
- Miljöaktionsdagarna ordnas hösten 2014 och integreras i Natur och Miljös verksamhet.

Kommunikation

En stor del av Natur och Miljös verksamhet handlar om kommunikation. Nedan presenteras de särskilda verktyg/kanaler som förbundet använder för extern kommunikation. Natur och Miljö eftersträvar en enhetlig visuell image i sin skriftliga kommunikation.

Finlands Natur

Finlands Natur är en anrik finlandssvensk tidskrift som sedan 1970-talet en integrerad del av Natur och Miljös verksamhet. Av hela upplagan går merparten till medlemmar, men Natur och Miljö vill bevara och stärka tidskriftens profil som en facktidskrift med en bredare läsarkrets. År 2013 genomfördes en omfattande reform då tidningens utgivningstakt ändrades till 4 nummer per år, samtidigt som den journalistiska linjen och den grafiska formgivningen förnyades.

Målsättningar

- Finlands Natur väcker känslor hos läsaren och skapar debatt i samhället.
- Tidskriftens kommersiella upplaga ökar och har vid slutet av år 2014 minst 1000 prenumeranter.
- Bruttointäkterna från annonsförsäljning uppgår till 24 000 euro.
- Information om läsarnas reaktioner på reformen samlas in och utvärderas.
- Redaktionen får stöd och hjälp av utomstående sakkunniga.

Verksamhet

- Tidningen utkommer med 4 nummer per år, enligt det nya årstidskonceptet som togs i bruk år 2013.
- Finlands Natur marknadsförs genom telefonmarknadsföring, face-to-face marknadsföring på publikevenemang samt med annonser.
- Annonsutrymme säljs av annonsförsäljningsföretag och förbundets anställda.
- En läsarundersökning genomförs våren 2014.
- Redaktionsutskottet fungerar som bollplank för chefredaktören.

www.naturochmiljo.fi

Webbplatsen är ett centralt verktyg för Natur och Miljös kommunikation. Webbplatsen har många funktioner: Dels innehåller den allmän information om förbundet och aktuella miljöfrågor. Dels är webbplatsen en kanal för spridning av information om Natur och Miljös policy i olika frågor. Alla publikationer finns i elektronisk form på webbplatsen. Den erbjuder också arbetsredskap för kommunikation med kunder för t.ex. naturskolorna. Det finns särskilda sidor för bl.a. medlemsinformation.

Målsättningar

- Webbssidorna innehåller uppdaterad information om förbundets hela verksamhet.
- Medlemmar och andra kunder får smidig service via webbssidorna.

Verksamhet

- Hela personalen bidrar till att uppdatera materialet på webbplatsen.

Sociala medier

Betydelsen av sociala medier växer snabbt. De erbjuder nya forum för informations-spridning, debatt och samhällspåverkan. Typiskt för sociala medier är den snabba tekniska utvecklingen och förändringar i användarnas vanor. För tillfället är Facebook det viktigaste sociala mediet för Natur och Miljö.

Målsättningar

- Natur och Miljö lyfts fram på ett positivt sätt i sociala medier.
- Sociala medier används effektivt som ett verktyg i Natur och Miljös kampanjer och övriga verksamhet.

Verksamhet

- Natur och Miljös anställda använder förbundets Facebooksida som ett arbetsredskap för kommunikation.
- Natur och Miljö producerar videomaterial till sin webbplats och till YouTube.

Media

Genom massmedia kan Natur och Miljö få ut sitt budskap till en bred publik och göra verksamheten mera känd. I den offentliga miljödebatten har Natur och Miljö en etablerad ställning som en oberoende sakkunniginstans.

Målsättningar

- Natur och Miljö har en aktiv och trovärdig massmedial image.
- Massmedia rapporterar om Natur och Miljös ställningstaganden och evenemang.

Verksamhet

- Personal och aktiva medlemmar deltar i samhällsdebatten via bl.a. insändare.
- Pressmeddelanden sammanställs om alla väsentliga ställningstaganden och evenemang.
- Personlig kontakt till journalister upprätthålls.

Medlemsvärvning

Åren 2011 och 2012 sjönk Natur och Miljös medlemstal. Sedan länge har medlemmarnas höga medelålder utgjort en riskfaktor för förbundet framtida framgång. Medlemmarna i Natur och Miljö är traditionellt väldigt lojala och den årliga omsättningen är liten. Den stora utmaningen för förbundet är att värva nya, yngre personer till medlemmar. Förutom intäkterna från medlemsavgifterna är medlemsantalet viktigt eftersom större medlemstal ger större politisk tyngd bakom Natur och Miljös ställningstaganden.

Målsättningar

- Antalet personmedlemmar som är ansluta till förbundet direkt eller via lokalföreningarna ökar under året med 100 personer.
- Varje lokalförening får minst 1 ny medlem under året.

Verksamhet

- Natur och Miljö presenterar sin verksamhet på publikevenemang på olika håll i Svenskfinland.
- Personlig medlemsvärvning utförs i samband med förbundets evenemang och kampanjer.
- Genom brev och annonser värvas välavgränsade målgrupper till medlemmar i förbundet, bl.a. prenumeranter på tidskriften Finlands Natur.

Lokalföreningstjänster

En av Natur och Miljös uppgifter är att fungera som serviceorganisation för lokalföreningarna. Lokalföreningarna bildar ett nätverk som täcker hela Svenskfinland och utgör en viktig kontaktyta till medlemskåren och beslutsfattare på lokal nivå. Förbundet kan erbjuda hjälp i organisationsutveckling, sakkunskap i olika miljö- och naturvårdsfrågor, lokala och regionala påverkningsprocesser etc. Förbundet håller kontakt med Finlands naturskyddsförbund i administrativa frågor som gäller lokalföreningar som hör till båda förbunden.

Målsättningar

- Kommunikationen och samarbetet mellan kansliet och lokalföreningarnas styrelser fungerar bra.
- Natur och Miljö erbjuder sina medlemsföreningar tjänster som de uppskattar.

Verksamhet

- Natur och Miljö sköter lokalföreningarnas register över personmedlemmar som hör till förbundet och sköter faktureringen av medlemsavgifter för deras del.
- Natur och Miljö erbjuder lokalföreningarna sakkunnighjälp gällande bl.a. miljöjuridik.
- Natur och Miljö ordnar kurser för lokalföreningsaktiva.
- Natur och Miljö erbjuder lokalföreningarna ett färdigt format för webbsidor.

Organisationen

Natur och Miljös organisationsstruktur bygger på föreningens stadgar och den finns mera noggrant beskriven i organisationsplanen som godkänts av förbundsmötet.

Förbundskongressen

Natur och Miljös medlemmar samlas till stadgeenlig ordinarie förbundskongress på våren (före utgången av juni). På förbundskongressen fastställs ramarna för nästa treårsperiod (2015–2017). Därtill väljs förbundsordförande för perioden fram till nästa förbundskongress. Dessutom behandlas ordinarie årsmötesärenden på förbundskongressen. Förbundskongressen är ett viktigt forum för dialog mellan personal, förtroendevalda och aktiva medlemmar i olika delar av Svenskfinland. För att locka deltagare och väcka intresse bland media ordnas seminarier och utfärder i samband med årsmötesveckolutet.

Målsättningar

- Lokalföreningarna är välrepresenterade på förbundsmötet
- Förbundskongressen stärker samhörigheten inom förbundet.
- Medlemskåren deltar aktivt i beredningen av beslutsärenden.
- Valberedningen har resurser och förmåga att utföra sitt uppdrag i god tid och i en nära dialog med medlemskåren.

Verksamhet

- Förbundskongressen arrangeras enligt förbundets system för regional rotation i Åboland. Preliminär tidpunkt april.
- I samband med mötesförhandlingarna arrangeras program som ger utrymme för dialog mellan styrelse, utskott, personal och lokalföreningarnas aktiva medlemmar.
- Beredningen av möteshandlingar sker öppet så att medlemmar kan bekanta sig med förslag via webbplatsen.

Styrelsen

Förbundets verksamhet handhas av en styrelse, som består av ordförande och sex medlemmar jämte sex personliga suppleanter. Mandatperioden på tre år går ut vid förbundsmötet, vilket betyder att en del styrelsemedlemmar kan byta under året.

Verksamhet

- Styrelsen sammanträder 6–8 gånger och kan även behandla ärenden per capsulam.
- Mellan styrelsemötena kan styrelsens arbetsutskott sammanträda för att på uppdrag av styrelsen bereda ärenden eller fatta beslut.
- Styrelsen håller kontakt till motsvarande organ i finlandssvenska förbund, finländska syskonorganisationer och nordiska syskonorganisationer.
- Styrelsen har en egen intern webbplats med bl.a. arkiv för styrelsemöteshandlingar.

Utskott

Styrelsen kan förutom arbetsutskottet tillsätta tematiska utskott. Utskotten ger Natur och Miljös aktiva medlemmar en plattform att arbeta för förbundet samt förbättrar kommunikationen mellan personalen och styrelsemedlemmar. Utskotten kan bl.a. fungera som bollplank för verksamhetsplaneringen, samt delta i utformandet av utlåtanden och publikationer.

Centralkansli

Förbundets centralkansli finns i hyreslokaler på adressen Annegatan 26 i Helsingfors. På kansliet finns arbetspunkter för fast anställda samt för projektanställda och frivilliga. En ytrenovering av utrymmena gjordes år 2012.

Målsättningar

- De fysiska arbetsförhållandena är ändamålsenliga, trivsamma och stöder arbetshälsan.
- Arbetsredskapen är moderna och ändamålsenliga.

Verksamhet

- Databasprogrammet som används för registerfunktioner förnyas. Samtidigt förnyas ekonomiförvaltningssystemet.

Personal

Största delen av förbundets verksamhet genomförs av anställd personal. Verksamhetsledaren leder kansliets arbete. Styrelsen har fastställt en arbetsgivarpolicy som ger riktlinjer för skötsel av personalfrågor. Förbundet satsar aktivt på personalvård i form av förmåner, fortbildning och gemensamma aktiviteter. De anställdas arbetsuppgifter är tydligt definierade i tjänstebeskrivningar och arbetskontrakt.

Personalstyrkan är beroende av förbundets ekonomiska resurser, men avsikten är att hålla kvar de fasta tjänster som finns år 2013. De fast anställda utför cirka 12 årverk, av vilka minst 5½ utförs inom miljöfostransektorn. För kampanjer och projekt (inkl läger) görs tidsbundna anställningar enligt behov. Förbundet har en civiltjänstgörare som brukar arbeta huvudsakligen på kontoret i Helsingfors. Genom kontakter till utbildningsinstitutioner kan Natur och Miljö utnyttja praktikanter som projektarbetskraft och samarbeta kring övnings- och slutarbeten.

Målsättningar

- Personalen trivs och mår bra.

Verksamhet

- Hela personalen samlas minst 4 gånger per år till planeringsdagar/ social samvaro.
- Arbetsätt och organisationsstruktur ses kontinuerligt över i syfte att förbättra arbetshälsan.

Ekonomi

De ekonomiska utsikterna för år 2014 är stabila. Grunden för Natur och Miljö ekonomiska strategi är att verksamheten utvidgas endast i takt med ökade intäkter. En långsiktig målsättning är att öka det egna kapitalet så att förbundets buffert för oväntade kostnader/uteblivna intäkter skulle vara starkare.

I flera år har det strukturella underskottet i budgeten (stabila intäkter minus fasta kostnader) täckts av en omfattande projektmässig verksamhet. Förbundets målsättning är att inom de närmaste åren minska det strukturella underskottet genom att öka intäkterna från medlemsavgifter och verksamhetsintäkter.

Budgeten som fastställs av förbundsmötet preciseras ännu av styrelsen i form av kostnadsställevisa arbetsbudgetar, som uppdateras 1–2 gånger om året. En del av bokföring och löneräkningen sköts av utomstående företag.

Medelanskaffning

Statsbidraget från miljöministeriet förväntas hållas kvar på nuvarande nivå eller stiga. Medlemsavgifterna utgör en viktig basfinansiering för verksamheten. År 2014 är målsättningen att öka intäkterna genom att värva nya medlemmar, såväl privatpersoner som organisationer (understödjande medlemmar). Under året tas ett förnyat koncept för regelbundna donationer från privatpersoner i bruk. Bland verksamhetsintäkterna har intäkterna från prenumerationer på Finlands Natur och annonser i tidskriften en stor betydelse för förbundets ekonomi. Förnyelsen av tidskriften år 2013 förväntas ge ett förbättrat utgångsläge för försäljningsarbetet. Understöd från privata stiftelser och fonder har en stor betydelse för förbundets ekonomi. Natur och Miljös projektmässiga verksamhet finansieras huvudsakligen genom projektbidrag från privata och offentliga källor. Förbundet strävar fortsättningsvis efter att satsa på färre, men större projekt.

Skärgårdsfonden

Skärgårdsfonden är en oregistrerad fond som handhas av Natur och Miljö. Den inrättades på 1980-talet genom en donation och kapitalet har förstärkts genom bl.a. försäljning av minnesadresser. Den nuvarande adressen har formgivits av Tuulikki Pietilä. Fondens syfte är att stöda natur- och miljövård i skärgården. Natur och Miljös styrelse fungerar som förvaltningsråd för fonden. Fonden delar ut medel på basen av ansökningar.

Budget

INTÄKTER

	Budget 2014		Budget 2013		Bokslut 2012
	€	%	€	%	€
VERKSAMHETSINTÄKTER					
Deltagar- och besöksintäkter	90 000	11,5 %	52 000	7,6 %	41 494
Prenumerationsintäkter	33 000	4,2 %	49 000	7,2 %	13 962
Annonsintäkter	24 000	3,1 %	32 000	4,7 %	26 300
Övriga intäkter	10 000	1,3 %	7 000	1,0 %	26 707
VERKSAMHETSINTÄKTER TOTALT	157 000	20,0 %	140 000	20,5 %	108 463
MEDLEMSINTÄKTER	103 000	13,1 %	105 000	15,4 %	100 685
BIDRAGS OCH UNDERSTÖDSINTÄKTER					
Statsbidrag	139 000	17,7 %	139 000	20,3 %	135 000
Privata fonder och stiftelser	295 000	37,6 %	225 000	32,9 %	340 672
Kommuner och andra offentliga instanser	75 000	9,6 %	54 000	7,9 %	107 071
Övriga understöd, faddrar och donationer	12 000	1,5 %	17 000	2,5 %	3 851
BIDRAGS OCH UNDERSTÖDS- INTÄKTER TOTALT	521 000	66,4 %	435 000	63,6 %	586 594
ÖVRIGA INTÄKTER					
Placerings- och investeringsintäkter	4 000	0,5 %	4 000	0,6 %	4 108
ÖVRIGA INTÄKTER TOTALT	4 000	0,5 %	4 000	0,6 %	4 108
INTÄKTER TOTALT	785 000	100 %	684 000	100 %	799 85

KOSTNADER

	Budget		Budget		Bokslut
	2014		2013		2012
	€	%	€	%	€
PERSONALKOSTNADER					
Lönekostnader,					
tillsvidare anställd personal	461 000	58,7 %	358 000	52,3 %	372 000
Lönekostnader, arvoden					
eller projektpersonal	42 000	5,4 %	72 500	10,6 %	122 136
Personalvård					
(utbildning, hälsovård m.m.)	15 000	1,9 %	13 500	2,0 %	11 478
PERSONALKOSTNADER TOTALT	518 000	66,0 %	444 000	64,9 %	505 614
ÖVRIGA KOSTNADER					
Hyreskostnader	40 000	5,1 %	33 000	4,8 %	38 022
Publiceringskostnader	32 000	4,1 %	26 500	3,9 %	52 205
Kostnader för köpta tjänster	2 000	0,3 %	29 000	0,0 %	46 601
Marknadsföringskostnader	10 000	1,3 %	6 000	0,9 %	11 392
Rese- och transportkostnader	58 000	7,4 %	45 000	6,6 %	41 274
Postningskostnader	23 000	2,9 %	22 000	3,2 %	26 731
Bokförings- och					
löneräkningskostnader	14 000	1,8 %	15 500	2,3 %	14 811
Administrativa kostnader	69 000	8,8 %	43 500	6,4 %	57 244
Medlemsavgifter	9 000	1,1 %	9 000	1,3 %	5 920
Diverse kostnader	2 000	0,3 %	2 500	0,4 %	4 400
ÖVRIGA KOSTNADER TOTALT	259 000	33,0 %	232 000	33,9 %	298 600
UTBETALDA LOKALFÖRENINGSANDELAR	8 000	1,0 %	8 000	1,2 %	7 722
KOSTNADER TOTALT	785 000	100 %	684 000	100 %	811 936

Natur och Miljö

telefon: (09) 6122 290

e-post: kansliet@naturochmiljo.fi

www.naturochmiljo.fi